

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по научно направление
3.9 „Туризъм“ (Туристически ресурси и туристическо странознание),
обявен в ДВ, бр. 108 от 17. 12. 2013 г.,
с единствен кандидат
гл.ас. д-р Вера Кирилова Николова

от проф. д.изк. Ваня Бориславова Лозанова-Станчева
Институт за балканистика с Център по тракология
„Проф. Ал. Фол“ при БАН, София

Становището е изготвено съгласно изискванията на „Правилника за прилагане на ЗРАСРБ“ и „Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Кл. Охридски“ и препоръчителните критерии на ГГФ при СУ за заемане на придобиване на научни степени и академични длъжности.

Гл.ас. д-р Вера Кирилова Николова, единствен кандидат по конкурса, е щатен преподавател в Катедра „География на туризма“, СУ „Св. Климент Охридски“, от 06. 06. 2011 г. Представените справки, документи и публикации съответстват на изискванията за участие в конкурса, регламентирани в ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“.

Научно-изследователска дейност и приноси

Кандидатката е представила за конкурса 24 от общо 29 свои публикации, от които 2 – от периода преди придобиване на образователната и научна степен „доктор“ през 2007 г., но несвързани с дисертационния труд, 5 публикации, свързани с дисертационния труд и 22 публикации след придобиване на образователната и научна дейност „доктор“, в т.ч. 3 на латиница и 2 в чужбина. Те включват 2 части от монографии, 1 учебник, даващ необходимите знания на студентите и разработващ проблематиката на съвременно ниво; 2 студии, 4 статии и 13 доклади, 1 резюме и 1 презентация. Общият обем на публикациите на кандидатката е 476 страници.

Гл.ас. В. Николова има участие в 15 научно-приложни конференции и семинари, от които 14 са национални (12 с международно участие) и 1 в чужбина (Приложение № 4). Към тях трябва да се добави активното ѝ участие в практико-приложни конференции и семинари с презентации и дискусии. Участията ѝ в проекти са общо 12 на брой (3 изследователски и 9 научно-приложни проекти), 7 от които са международни (Приложение № 5).

Научните публикации на кандидатката са систематизирани в три основни проблемно-тематични групи:

- *Изследвания на териториално – регионално и локално на специализираните видове туризъм и ресурсите за тяхното развитие. Създаване на класификационни схеми и модели за развитие;*
- *Разработване на регионални и местни туристически продукти и атракции ;*
- *Проучване на туристически дестинации на ниво региони и страни.*

Тематиката е изключително атрактивна и актуална; тя има и теоретични, и научно-приложни измерения и приноси, които вписват научните изследвания на гл.ас. В. Николова на първо място в широкото поле на дирения на алтернативно функционализиране на културното наследство – материално и нематериално – посредством създаване на нов вид атракции и атрактивни туристически продукти.

Особено предимство на изследванията е:

- ползването на алтернативни методи, включващи теренни наблюдения, интервютата, анкети, статистически анализи и др.;
- въвеждането в обръщение на богат емпиричен материал, свързан с архивна работа, краеведски източници и съвременни публикации в различни научни области – туризъм, история и етнология, културология, музикология, философия.

Голяма част от изследванията са свързани и с нематериалните ресурси за развитие на религиозен туризъм – вярвания, ритуали, религиозна празничност и др. с оглед перспективите на предлагането на продукти на религиозния туризъм като особено предимство за някои дестинации.

Анализът на туристическото предлагане и туристическото търсене с акцент върху особеностите на трансграничните територии и техните специфики, насочва вниманието към възможностите за варианти на предлагане на трансгранични продукти чрез използване комбинацията от ресурси, положително отношение на местните власти и човешки ресурс, с който тези райони разполагат. За мен тук безспорно предимство

имат маркетинговите изследвания, в които се акцентира туристическото търсене и потребителските очаквания към туристическите продукти.

Дългогодишните наблюдения и проучвания на В. Николова върху трансграничните територии на Балканите еволюират в интригуващ анализ на развитието на балканските дестинации като модел за регионално туристическо развитие, който зависи не само от общността на територията и географската обособеност, но и от близостта в културното и историческо развитие, религиозната и етническа принадлежност и общи икономически интереси. Предложени са модели за регионално туристическо развитие на базата на не винаги най-типичните представители на туристически дестинации (Сърбия и Македония).

Очевидно е, че научната продукция и участието на научни форуми на гл. ас. В. Николова е значително. Впечатлява активното участие на гл.ас. В. Николова в престижни форуми и проекти, което е признание за нейните изследвания в очертаните по-горе области. Подчертаният интерес към тях е индикиран от сериозно и интензивно цитиране в научната литература: общият брой на библиографските цитирания са 21 върху 11 научни публикации.

Учебно-преподавателска дейност

Гл. ас. Вера Николова има повече от 23 години опит в преподавателска и научно-изследователска дейност, свързана с туризма и географията. Тя води следните задължителни лекционни курсове за бакалаври: *Туристически ресурси* – задължителна, *География на туризма в света* – задължителна, *География на туризма в България* – задължителна, *Специализирани видове туризъм* – избираема; и за магистри: *Туристически ресурси* – задължителна, *География на туризма в света* – задължителна и избираема; *Управление на културно-туристическите атракции* – задължителна; *Управление на рекреационната среда* – задължителна; *Природни туристически ресурси* – задължителна; *Световни туристически дестинации* – задължителна; *Разработване на туристически продукти и атракции* – задължителна.

Освен това е била и продължава да бъде активно ангажирана с преподавателска дейност в други висши учебни заведения с подобен образователен профил: „Паисий Хилендарски” – Филиал Смолян; ПУ „Паисий Хилендарски” – ФИФ; ВУАРР – Филиал – Пазарджик.

Кандидатката има 6 защитили студенти в СУ и 29 в други висши учебни заведения (Приложение № 2 и 3). Учебната натовареност на гл. ас. В. Николова е огромна, а работата ѝ със студентите е отлична, което се вижда не само от успешно защитилите, но и от студентските научни публикации (2) под нейно ръководство.

Научно-организационна и експертна активност

Гл. ас. д-р В. Николова е с изявена научно-организационна и експертна дейност към авторитетни професионални организации. Тя е член на БАЕТ – Българска асоциация на експертите в туризма. Била е член на организационните комитети на Международни и Национални конференции и четения, организирани от Филиала на ПУ „Паисий Хилендарски” – Смолян (2002, 2007, 2009 г.). Участвала е в работната група по създаване на Национална стратегия за екотуризъм за екорегия Западни Родопи (2003 – 2004 г.). Член е на Националната Комисия по организиране и провеждане на Олимпиадата по География и икономика към МОН (2013 – 2014 г.) и на редакционната колегия на Сборник с доклади от Юбилейна научна конференция „Науката образованието и времето като грижа”, част 5, „Туризм, икономика, география”. Смолян, 2007.

Представената от кандидатката научна продукция е с високо качество и професионално защитими позиции. Освен научната продукция, важен мотив при избора има преподавателската дейност, индивидуалната работа със студентите и характера на водените лекционни курсове. Гл. ас. д-р Вера Николова напълно съответства на дефинираните от обявата на конкурса за доцент направления с изявената си преподавателска, научно-изследователска и публикационна дейност, както и с учебна и научно-организационна активност.

Всичко казано дотук ми дава основание да предложа на Научното жури избирането на гл. ас. д-р Вера Николова на академичната длъжност „доцент“ по научно направление 3.9 „Туризм” (Туристически ресурси и туристическо странознание),

София, 9.04.2014

Подпис:

проф. д.н. Ваня Б. Лозанова-Станчева